



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum
Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XVII. Pater.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

est, quamdiu placet, imò si oportet
semper orare, prout Christus require-
bat, debet semper durare.

Considera fiduciam in oratione
requiritam non fundandam in meritis
nostris, sed in sola bonitate Divina. &
debetur, ut secunda sit oratio, denique o-
portet eam à corde proficisci, quod
plenum sit spiritu humilitatis. *Ora-
tio humiliantis se nubes penetrabit.* Eccl.
35. quia juxta nostrum intelligen-
di modum scit illa occultas legere se-
ditas dum inveniatur latibula Altissimi,
atque ista Humilitas mirificè resplen-
det in oratione, quam hinc Christus nos
docuit. quippe vera humilitas in eo
consistit, quòd quis penitus diffidat si-
bi, tanquam miserabili, & bona cuncta
à DEO expectet. atque hoc demon-
strat, qui ista utitur oratione, quia non
modo ostendit se, quidquid accipi po-
tuit boni à solo DEO expectare, sed et-
iam liberationem ab omni malo, præ-
terito, presenti & futuro, cui pariter se
obnoxium esse non ignorat. Habuit
ergo Dominus justissimam causam di-
cendi: *sic orabitur*; hic enim est verus

orandi modus, ut exaudiamur. Non
dixit: *his verbis orabitur*, ne excluderet
alias orationes diversas, quales sunt,
quas quotidie sanctè usurpat Ecclesia,
erigendis fidelium animis per diversas
formulas intenta. sed dixit: *sic*, quo
significat, ut reliquæ formulæ sint aptæ
ad impetrandum, huic conformandas
in qualitate, in petitionibus, in ordine,
conformandas in fiducia, & humilitate
petendi. unde S. Augustinus putat
necessarium esse, ut ad hanc unam re-
ducantur omnes reliquæ, si sint bonæ.
nisi quòd ista censenda sit melior om-
nibus, quia est norma ceterarum. *sic o-
rabitur*, non præscribitur norma lau-
dandi DEUM, quia laudes ipsi debite
modum non habent. *Exaltate illum,
quantum potestis: major enim est omni
laude.* Eccl. 34. at præscribitur nor-
ma orandi, quia preces debent consi-
stere intra terminos hinc à JESU Chri-
sto præscriptos, qui proinde dixit:

*sic orabitur: nusquam verò
dixit: sic laudabi-*

tis.
* * *

XVII.

Pater.

Considera rem planè obstupe-
scendam, quòd homo vilis pre-
ces DEO offerens illum verè nomina-
re possit Patrem, nec possit tantum, sed &
debeat. *Sic orabitur: Pater &c.* Tan-
tum hoc est, ut fieri non posse crede-

res, nisi Christus præcepisset. Unde
Sacerdos, cum velut Ministri pro om-
nibus constituti munere functurus
orationem Dominicam recitat, tan-
dem semper prævijs hisce & expressis
verbis auspiciatur. *Præceptis saluta-*
ribus
Ddd dd 3

ribus moniti, & Divina institutione formati audemus dicere: Pater noster &c. ut protestetur, cessare in hoc idiomate præsumptionem, cum præcesserit præceptum. Prius ergo quam tu quoque linguam solvas dicens DEO: Pater, excita in te intimum pudoris sensum, spectando, quis tu sis comparatus DEO, tu vilis vermiculus, fordidus, luculentus, tu peccator: *Et nunc Domine, Pater noster es tu; nos vero lutum.* Isa. 64. v. 8.

2. Considera, omnes homines posse DEUM appellare Patrem, in quantum sunt ejus opus, hoc est, quatenus sunt ipsius manibus, & ad imaginem ejus propriam formati, quatenus procreati, necessarijs instructi, & paterno amore etiam quotidie nutriti. *Numquid non Pater unus omnium nostrum.* Mal. 2. v. 10. At nos credentes, cum DEUM Patrem appellamus, altius prospicimus. Patrem vocamus intuitu magnæ illius adoptionis, quam supra naturæ limites in statu gratiæ possidemus. hinc est, quod DEUS, etsi in sensu ampliore sit *Pater omnium*, reliquis tamen in terra hominibus non largiatur nisi vilia dona ad modum Abrahami, qui Pater cum esset, & Pater tam opulentus, valedicens Ismaeli filio aliud non dedit quam canistrum panis, quod humeris imposuit, & utrem aquæ. Nobis credentibus hereditatem servat, uti Abraham Isaaco. & ideo vide, quanto cum affectu semper exprimensa sit vox ista, quâ dicis DEO: Pater. duplici affectu profertur, affectu filij, si spectes Na-

turam, & affectu filij si respicias gratiam. Tanquam filius in ordine naturæ debes illi omnem tuam fiduciam, & ideo magis obligaris tunc se ad ipsius obsequium cum gratiæ actibus tuis, quam Arbor cum fructibus suis, folijs, floribus, fructibus debere se Domini, qui eam plantavit. Ita filius in ordine Gratiae non solum debet omnem tuam substantiam, sed & suam, cujus ille capit te rebus participem cum proposito faciendo, quando totum sibi similem impugnat, prout illi similis jam es in Gratia. *gita hinc igitur, quale debeat esse tuum, cum dicis DEO: Pater.*

3. Considera, Sanctos Veterum testamenti etiam ipsos fuisse DEUM adoptivos, prout nos sumus, per Gratiam, quæ jam inde ab origine Mundi dabatur omnibus, qui crederent adventum Christi etiam futurum. Nihilominus ratio sancti illi DEUM Patrem vocabant, nisi titulo adoptionis. Causa fuit, quod, quatenus & ipsi essent veri filii adoptivi, tamen se dicere non sint aut, quæ erant adhuc in statu servorum, sed illi filii, qui, cum sint parvuli, sunt rigido Pædagogo, quæ hinc rat. *Quanto tempore hæret parvulus est, nihil differt à servo, cum sit Dominus omnium.* Gal. 4. v. 1. Cum adventu Christi, *Vbi venit plenitudo temporis, eò sumus procreati, ut heredes exiremus: Jam non sumus servi, sed filij.* hinc est, quod modo nos solumus filii DEI adoptivi, sed nominemur: *Vocabuntur filij DEI*

Rom. 9. v. 26. Ideo voluit hic Christus, ut, quemadmodum favore suo habuerit nos vocamus DEI filios, ita eum fidenter Patrem appellemus: *Et vocabitis: Pater.* Id quod pariter docet *Apostolus*, cum dixit: *Quoniam autem estis filij, emisit DEUS spiritum suum in corda vestra clamantem Abba, Pater.* Gal. 4. Quid ergo de statu tuo tibi videretur: an non magno opere aestimandum putas? in eodem gradu cum JESU consistis, nihil quod ille sit Filius DEI per naturam, tu verò per adoptionem, ceterum tu quoque Filius es, & Filius aditus. *Ego dixi dñs estis, & filij excelsi omnes.* Rom. 9. v. 26.

4. Considera, ob hanc imprimis causam voluisse Christum, quoties dicimus Orationem Dominicam, DEUM nobis Patrem appellari in sensu maxime spectabili, quem antè adduximus, ut eà ratione semper revocemus in memoriam dignitatem statûs nostri, & ideo, si filij sumus, nolimus vitare degeneri nos gerere ut servos & famulos, prout multi pro dolor! faciunt Christiani, ipso, quod gerunt, nomine indigni. an videtur decere in hoc constitutum dignitate deperire lapsas terræ bona, uti facerent Mahometis alicujus vel Melanchthonis filii. *Præcepta, quæ digna sunt Principe, conueniunt.* M. 12. v. 3. Longè probrosius est tibi, qui es filius DEI excelsus, spectare lucra, honores, voluptates impuras, quam foret filio Imperatoris accumbere fimeta, velle præfici larrinis, neque immergere tabo cadaverum. &

tamen quoties pro his bonis, & quod non prolaberis: eò scilicet, ut repudies prærogativam filij, imò fias simul mancipium ipsius dæmonis, qui fallacibus inescans promissis illa tibi offert, & dicit, quod Christo quondam Filio DEI naturali, ut eum deciperet: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* & quare non etiam respondes illi ut Christus; *Vade Satana?* quid? an Filius DEI fiat mancipium Satanae? ô portentum! ô insaniam! ô immanitatem! an aliud hoc est, quam ruri constitutum porcos pascere? revera oculos posthac in cælum erigere minimè audebis, nec, dum vives, dicere: *Pater noster*, nisi prius cum Filio prodigo provolutus ad pedes Patris tu quoque dicas amaris profusus lacrymis: *Pater peccavi in cælum & coram te: jam non sum dignus vocari Filius tuus.* Luc. 15. v. 21.

5. Considera voluisse Dominum, quoties recitamus Orationem Dominicam, DEUM hoc Patris nomine à nobis compellari, ut sæpe revocemus in memoriam non tantum statûs nostri dignitatem, quod modò dicebam, sed & maxima debita, quibus obstringimur, ut nos erga DEUM filios præstemus. Hæc debita ad quinque capita revocantur, scilicet amandi, honorandi, obediendi, imitandi, & demum castigationi ejus paternæ nos submittendi. *Judicium Patris audite filij, & sic facite, ut salvi sitis.* Eccl. 3. v. 2. Primum debitum est amandi. *In omni virtute tua dilige eum, qui te fecit.* Eccl. 7. v. 32. atque hoc debitum

COR-

corde maximè impletur. Verùm non
 quovis modo impletur, sed amando
 DEUM propter DEUM, qui est amor
 filii. non impletur amando DEUM
 propter dona, quæ ab ipso sperantur:
 iste enim est amor Mercenarii. Alter-
 rum debitum est honorandi: *si Pater
 ego sum, ubi est honor meus?* Mal. 16.
 atque hoc debitum verbis maximè im-
 pletur, verbis, inquam, laudis erga DE-
 UM, respectûs, & reverentiæ. *Sacri-
 ficium laudis honorificabit me.* Pl. 48. v.
 23. Ita & honor acceptus DEO non
 est ille, qui tantum exhibetur exterius,
 sed qui internè simul & externè præ-
 statur. secus quis iste est honor non fi-
 llii erga Patrem charissimum, sed aulici
 ad Principem. *Populus hic labiis me
 honorat, cor autem eorum longè est à me.*
 Matt. 15. v. 8. Tertium est debitum o-
 bediendi. *Erit velut filius Altissimi
 obediens.* Eccl. 4. v. 11. atque hoc de-
 bitum opere maximè impletur, quia
 consistit in accuratâ executione præ-
 ceptorum: *Omnia, quæ præcepisti mi-
 hi, faciam Pater.* Job. 5. v. 1. Verùm
 nec istud quocunque modo adimplet-
 ur, sed solum obediendo ex amore.
 Qui obedit metu pœnæ, obedit ut ser-
 vus, non ut filius. Quartum debitum
 est imitandi. *Patrem vocabis me, &
 post me ingredi non cessabis.* Jer. 3. v. 29.
 atque hoc debitum impleri non potest
 nisi toto simul homine, corde, verbis, &
 opere: quia in eo consistit, ut quis face-
 re satagat, quidquid pro DEI amore
 quantâ maximâ perfectione potest. *E-
 stote perfecti, sicut & Pater vester celestis
 perfectus est.* Matt. 5. v. 48. Quintum

denique debitum est se subvertenti
 correctioni Paternæ. *In diebus
 perseverate, tanquam filius effere si-
 us: quis enim filius, quem non corripit
 Pater?* Heb. 12. v. 7. Atque imple-
 tur acceptando patienter pœn-
 DEO inimicissas, Paupertatem, infir-
 rates, ignominias, tentationes, &c.
 credendo, verè illas bono negotio
 mitti. *Qui diligit filium suum, in-
 dnat illi flagella, ut lateat in castro
 suo.* Eccl. 30. v. 1. Hoc agere
 genuini: mutmurare est dyaboli. *Pro-
 stra percussi filios vestros: & discipulos
 non receperunt.* Jer. 2. v. 30. Item,
 cuius meminisse te Christus vult,
 cum dicis: *Pater.* voluit memineris
 omnis debiti, quod illi tanquam
 præstare debes, sed illius præceptis
 quo maximè deficiis, qualis ergo
 res DEI filius, si notares inter
 omnibus deficere?

6. Considera demum voluntatem
 stum in hac nostra oratione
 nobis charissimum Patris nomine
 cum in illa faciamus petitiones
 mas, prout suo tempore videbo,
 eâ ratione erigere animos ad
 fiduciam eas obtinendi, & quis
 ille Pater, etiam terrenus, qui
 gratificari filio, si iusta postulaverit
 ergo faciat Cœlestis Pater, qui
 major & melior est, ut ille
 mereatur à nobis Pater appellari
 comparatus: *Patrem volite vocare
 bis super terram: unus est enim
 vester, qui in caelis est.* Matt. 23.
 proinde ratio est præcipua, quare
 vere debet ad summam in DEO

non posse esse ipsius esse tanquam effe-
ctum suae causae. Et nunc Domine si-
licet viseris in: *Opera manuum tua-
rum omnes nos.* II. 64. v. 8. Itaque fi-
ctura, si sensu esset praedita, bona
quae sibi promitteret ab illo eximio
calprore, qui eam secalpro fornavit,
verus pictura à suo artifice, omne pa-
terium à suo architecto, omne utile fer-
rumentum à suo fabro, ita nos multo
magis bona omnia efficaciter à DEO
impetere nobis possumus. *Numquid
sicut spiritus iste, non posero vobis facere,
Domine Israel, aut Dominus? Jer. 12. v. 6.*
Dati multo magis, quia causa cetera
agentes ob varios defectus, quibus
impotent, possunt infinitè deficere à
effectura suorum effectuum, quamvis
illis ipsi sint pergrati. at DEUS ne-
quaquam, quia non est obnoxius ulli
defectui. Non subiacet impotentiae,
quia manus ejus per vincit omnia: *Non
est abbreviata manus Domini* (uti est
manus hominis aridi vel contracti)
ne salutare nequeat. II. 59. v. 1. *Non
subiacet ignorantiae, quia mens ejus om-
nia percipit. Omnia nuda & aper-
ta sunt oculis ejus.* Heb. 4. v. 13. *Nuda,
quia videt foris uti corpus nudatum.*

XVIII.

Pater noster.

Considera, quomodo Patris sui fi-
lius unicuique speret ab illo se lon-
ge plus posse consequi, quam cum pro-
portione speret filius, qui praeterea
magnam numerat fratrum turbam.
R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

*Aperta, quia videt etiam intus, velut
corpus non tantum nudam, sed etiam
per anatomiam apertum. Non sub-
iacet ulli defectui optima voluntatis,
quia cor ejus amat omnes. Diligis om-
nia, quae sunt Ego. Nec enim odians
aliquid constituisi, aut fecisti.* Sap. 11. v.
25. *Constituisi per Decretum, quod
Intentionis vocatur: fecisti per Decre-
tum, quod dicitur Executionis, sicut
DEUS etsi non rogatus à nobis, se ipso
benefacere nobis debet ob hoc solum,
quod sit causa nostra, quanto magis id
praestabit, ardenti prece invocatus.
Haec est basis, cui inniti debet spes illa,
quae non confundit, nosse scilicet DE-
UM tot titulis esse tibi Patrem, quae
proinde vox Patris praesenti orationi
inserta esse videtur, eum fundamentum
totius orationis, & omnium ejus par-
tium, non secus, ac si in quavis petiti-
onum illam repeteres: *Pater sanctifi-
cetur nomen tuum. Pater adveniat
regnum tuum. Pater fiat voluntas tua,
& sic de reliquis. Vox ista Pater, ista,
inquam, vox est, quae hanc maxi-
mè domina-**

tur.
✠ (C) ✠

Ne ideo opineris, si hoc verum sit re-
spectu Patris alicujus terreni, unquam
fore verum respectu Caelestis. Potest
numerus filiorum DEI eò excrecere,
ut superet multitudinem arenarum maris,
Ecc ee ne.